

LIETUVOS ŽINIASKLAIDOS MONOPOLIJOS IR KONKURENCINĖS APLINKOS STUDIJA

Problemos strateginė svarba valstybei ir visuomenei bei neatidėliotino jos sprendimo poreikio pagrindimas

Lietuvoje egzistuoja visuomenės informavimo (žiniasklaidos) priemonių įvairovė. Tačiau ji nebūtinai atspindi šaltinių, nuomonių ar požiūrių įvairovę. Tam tikri probleminiai aspektai yra nagrinėti fragmentiškai, tačiau Lietuvoje iki šiol nėra atlikta kompleksinė žiniasklaidos monopolijos ir konkurencinės aplinkos analizė, nesukurtos specialios visuomenės informavimo priemonių monopolinės / dominuojančios padėties nustatymo taisyklės bei svertai - žiniasklaidos verslui taikomos tos pačios antimonopolinės taisyklės, kaip ir bet kuriai kitai ūkio (verslo) šakai Lietuvoje. Esama ekspertinių nuomonių, kad šie svertai ir taisyklės nėra pakankami.

Be išorinių informacinių grėsmių Lietuvos žiniasklaida patiria ir vidines. Tą patvirtina ir 2018 metų parlamentinis tyrimas. Verslo įtaka pasitelkiant žiniasklaidą ir didėjanti pastarosios konvergencija - veiksniai, dėl kurių reikalinga apibrėžti visuomenės informavimo antimonopolinius instrumentus ir nustatyti saugiklius."

Spręstini uždaviniai

1. Užtikrinti skaidrią ir nepriklausomą visuomenės informavimo priemonių aplinką bei skatinti pliuralizmą ir sąžiningą konkurenciją;
2. Sukurti ir įdiegti realiai veikiančias antimonopolines taisykles, įgalinančias kaip galima tiksliau įvertinti dominuojančią padėtį specifinėje ūkio (verslo) - visuomenės informavimo - srityje.

Laukiami rezultatai

1. Atlikta išsami Lietuvos žiniasklaidos monopolijos ir konkurencinės aplinkos analizė nuo 2000 m., nustatyti pagrindiniai veiksniai ir priežastys, lemiantys žiniasklaidos monopolijas (oligopolijas) žiniasklaidoje.
2. Vykstant žiniasklaidos konvergencijai sukurtos (pasiūlytos) specialios žiniasklaidos priemonių koncentracijos nustatymo/antimonopolinės taisyklės ir jų priežiūros mechanizmas (šiandien žiniasklaidos versle taikomos tos pačios taisyklės, kaip ir kitų sričių ūkio subjektų veikloje).
3. Remiantis istorine raida, pateikti ateities visuomenės informavimo aplinkos scenarijai, jei nebūtų imamasi žiniasklaidos priemonių antimonopolinių mechanizmų sukūrimo.
4. Atlikta kokybinė viešosios informacijos rengėjų, veikiančių skirtingose visuomenės informavimo srityse (radijo, televizijos, spaudos, el. žiniasklaidos priemonių) apklausa apie žiniasklaidos monopolijos ir konkurencinės aplinkos situaciją, priežastis ir pasėkmes Lietuvoje, išanalizuoti jų pateikti siūlymai / įžvalgos apie galimos situacijos gerinimo būdus ir priemones.
5. Išanalizuota kaimyninių Baltijos ir Skandinavijos šalių žiniasklaidos monopolijos ir konkurencinė aplinka, teisinis reguliavimas šiais klausimais, bei kaip ta aplinka veikia šalies visuomenės informavimo lauką, pateikti ne mažiau kaip trys gerosios praktikos (reguliavimo) pavyzdžiai. "

Lėšos, kurias skirs suinteresuota valstybės valdžios institucija

Numatoma skirti 10.000 Eur

Tyrimų trukmė – iki 12 mėn.